

جایگاه بانک توسعه صادرات ایران در دیپلماسی اقتصادی کشور

حسین امامی

در جمهوری اسلامی ایران نیز این مأموریت به بانک توسعه صادرات ایران (EDBI) واگذار شده که می‌توان این بانک را به عنوان «مهمترین نهاد مالی دستگاه دیپلماسی اقتصادی در سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران» دانست. اکنون هجده سال از آغاز فعالیت بانک توسعه صادرات ایران می‌گذرد. بانک تخصصی ای که در ۱۹ تیر ماه سال ۱۳۷۰ با سرمایه اولیه ۵ بانک دولتی آغاز بکار کرد.

بانک توسعه صادرات ایران، به منظور تسهیل کار تجار، بازرگانان و صادرکنندگان ایرانی، در چارچوب اهداف انسان دوستانه و زیست محیطی، چند هدف عمده داخلی و خارجی را برای تامین مالی طرح‌ها دنبال می‌کند که از آن جمله می‌توان به استفاده از ظرفیت‌های اقتصادی و تجاری بازارهای هدف، جذب سرمایه و صدور و خدمات فنی و مهندسی، توسعه بازارهای صادراتی ایران و گسترش مبادلات بانکی اشاره کرد.

دیپلماسی اقتصادی یکی از مهمترین ابزارهای دولت‌ها در پیشبرد اهداف بلندمدت رشد و توسعه اقتصادی است که مستلزم بهره‌گیری از فن دیپلماسی برای افزایش فرصت‌ها در زمینه توسعه صادرات، انتقال فناوری نوین و صدور خدمات و گسترش تجارت خارجی در عرصه روابط بین‌المللی است. این نوع از دیپلماسی منوط به فعالیت‌های اقتصادی در عرصه روابط خارجی یک دولت است که مبتنی بر راهبرد شناسایی و ایجاد فرصت‌های اقتصادی، به ویژه در بعد صادراتی به منظور استفاده از فرصت‌ها و مزیت‌های اقتصادی سایر کشورها در پیشبرد منافع ملی است.

در این میان نهادهای پولی و مالی با برقراری روابط بانکی و کارگزاری، اعطای انواع تسهیلات صادراتی از جمله اعتبار خریدار و اعتبار خریدار و اعتبار فروشنده به گسترش صادرات تجاری و اقتصادی کشورها کمک می‌کنند.

بانک توسعه
صادرات ایران را
می‌توان به عنوان
مهمترین نهاد مالی
دستگاه دیپلماسی
اقتصادی در
سیاست خارجی
جمهوری ایران
دانست

**برنامه های
گسترده بانک
توسعه صادرات
ایران برای توسعه
واحدهای بانکی
در خارج از کشور
و گسترش روابط
کارگزاری بیانگر
تصمیم جدی این
بانک به منظور
حضور فعال در
عرصه دیپلماسی
اقتصادی کشور
و حرکت به سوی
چشم انداز تعیین
شده است**

داند اما این بانک هیچگاه رقیبی برای سایر بانک های دولتی و خصوصی کشورمان نبوده و بیشتر در نقش یک بانک مکمل که فعالیت های توسعه ای را تامین مالی می کند ایفای نقش کرده است. در واقع رقیب اصلی بانک توسعه صادرات ایران، سایر بانک های خارجی هستند که این بانک همواره خود را با بانکهای بین المللی از جمله بانک های تخصصی صادرات- واردات کشورها (اگزیم بانکها) مورد ارزیابی و سنجش قرار می دهد.

برنامه های گسترده بانک توسعه صادرات ایران برای توسعه واحدهای بانکی در خارج از کشور و گسترش روابط کارگزاری بیانگر تصمیم جدی این بانک به منظور حضور فعال در عرصه دیپلماسی اقتصادی کشور و حرکت به سوی چشم انداز تعیین شده است. دستیابی به جایگاه ویژه در بین نهادهای مالی و پولی داخلی و خارجی و ارتقای جایگاه این بانک به اگزیم بانک (EX-IM Bank) برتر منطقه خاورمیانه و شمال آفریقا (MENA) از عمده ترین موارد چشم انداز این بانک هستند.

اینها همه در سایه حمایت و تعامل مناسب با دولت، نهادهای سیاستگذار، حمایتی و نظارتی در بخش بازرگانی و پولی و بانکی و همچنین بخش خصوصی امکانپذیر است.

تجربه موفق دیپلماسی اقتصادی ایران در کشورهای مختلف خصوصا در آمریکای لاتین و قاره آفریقا در سال های اخیر از این نمونه است.

تاسیس بانک بین المللی توسعه در شهر کاراکاس ونزوئلا، راه اندازی بانک مشترک ایران و ونزوئلا در تهران و ایجاد صندوق مشترک این دو کشور در ونزوئلا به منظور اجرای پروژه های مشترک در سایر کشورها از جمله فعالیت های تخصصی بانک توسعه صادرات ایران در تحکیم روابط با کشورهای آن منطقه است.

بعد از افزایش سرمایه ۱/۵ (یک و نیم) میلیارد دلاری بانک توسعه صادرات در سال ۱۳۸۶ که منجر به ۶ برابر سرمایه آن بانک شد، علاقمندی بانک های بین المللی مبنی بر ایجاد روابط کارگزاری به این بانک بیش از گذشته گردید و قدرت و اعتبار این بانک را در عرصه بین المللی بالاتر برد. دولتهای خارجی و شرکت های بین المللی، نسبت به بهره مندی از ظرفیت های فنی و مهندسی ایران و همچنین خدمات این بانک نسبت به گذشته تمایل بیشتری نشان دادند.

از سوی دیگر، این اتفاق موجب شد تا در داخل کشور نیز صادرکنندگان ایرانی که پشتیبان و حامی قوی همراه خود داشتند از این موضوع ابراز رضایت کنند. صادرکنندگان خصوصا بخش خصوصی می